

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
Decizie asupra cauzei privind controlul constituționalității
art. 4 alin. (1)-(4) din Regulamentul Parlamentului, adoptat
prin Legea nr.797-XIII din 2 aprilie 1996*

Nr.5 din 28.09.2000

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.124-126/35 din 05.10.2000

* * *

* M.O., 2000, nr. 59-62, art. 399.

Curtea Constituțională în componența:

Pavel BARBALAT - președinte
Nicolae CHISEEV - judecător
Mihai COTOROBAI - judecător
Constantin LOZOVANU - judecător
Gheorghe SUSARENCO - judecător-raportor
Ion VASILATI - judecător

cu participarea greșierului Aliona Balaban, deputatului în Parlament Ion Morei, autorul sesizării, reprezentantului permanent al Parlamentului la Curtea Constituțională Ion Creangă, călăuzindu-se de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a), art. 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul privind controlul constituționalității art. 4 alin. (1)-(4) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 "Pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului".

Temei pentru examinarea dosarului a servit sesizarea deputatului în Parlament Ion Morei, depusă la 4 aprilie 2000 în conformitate cu prevederile art. 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 38 și 39 din Codul jurisdicției constituționale.

Prin decizia Curții Constituționale din 18 aprilie 2000 sesizarea a fost acceptată pentru examinare în fond și înscrisă în ordinea de zi.

În procesul examinării prealabile a sesizării Curtea Constituțională a solicitat puncte de vedere asupra chestiunii în cauză Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului și Ministerului Justiției.

Examinînd materialele dosarului,
Curtea Constituțională

a c o n s t a t a t :

Pentru argumentarea sesizării, prin care contestă constituționalitatea art. 4 alin. (1)-(4) din Regulamentul Parlamentului, deputatul Ion Morei invocă art. 68 alin. (1) din Constituție, care statuează că, în exercitarea mandatului, deputații sînt în serviciul poporului. În opinia sa, unele acte normative, contrar acestei reglementări constituționale, oferă deputaților posibilitatea de a servi nu cetățenii ci partidele, mișcările social-politice și blocurile electorale. Drept argument concludent în acest sens, consideră autorul, servește art. 4 alin. (4) din Regulamentul Parlamentului, care stabilește că "în scopul realizării programelor preelectorale ale partidelor, organizațiilor social-politice și blocurilor electorale, precum și menținerii configurației politice a Parlamentului, nu se admite formarea de noi fracțiuni, decît cele constituite în condițiile alin. (1)-(3)".

Examinînd fondul sesizării sub raportul dispozițiilor constituționale, Curtea relevă că, potrivit art. 64 alin (1) din

Constituție, structura, organizarea și funcționarea Parlamentului se stabilesc prin regulament, iar potrivit art. 72 alin. (3) lit. c) din Constituție, organizarea și funcționarea Parlamentului se reglementează prin lege organică.

La 2 aprilie 1996 Parlamentul a aprobat Legea pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului**, stabilind prin art. 4 modul de formare a organelor sale de lucru și de constituire a fracțiunilor parlamentare.

** M.O., 1996, nr. 81-82, art. 765.

Comparând prevederile contestate ale Regulamentului cu dispozițiile constituționale, se observă clar că nu există nici o contradicție între ele, întrucât dispozițiile Regulamentului doar preiau și detaliază dispozițiile constituționale, fără a le încălca.

Autorul sesizării consideră că prevederile art. 4 alin. (1)-(4) din Regulamentul Parlamentului aduc atingere caracterului reprezentativ al mandatului parlamentar și statutului de independență al deputatului.

Prin Decizia nr. 1 din 3 februarie 1998 cu privire la controlul constituționalității art. 4 alin. (3) și (4) din Regulamentul Parlamentului*** Curtea Constituțională a relevat că formarea fracțiunilor sau grupurilor parlamentare este un drept, și nu o obligație a deputatului, se face la alegerea sa și funcționează în baza unor reguli stabilite de Regulamentul Parlamentului. Mai mult ca atât, Curtea a constatat că modul de formare și funcționare a fracțiunilor parlamentare - ca structură a Parlamentului - se stabilește la libera alegere a legislatorului prin adoptarea actului regulamentar corespunzător - domeniu ce nu necesită intervenția Curții Constituționale.

*** M.O., 1998, nr. 22-23, art. 13.

Constituția, prin art. 60 alin. (1) și (3), art. 66 lit. a) și art. 72 alin. (3) lit. c), prevede soluționarea chestiunilor abordate de autorul sesizării în exclusivitate prin exercitarea atribuțiilor de bază ale legislatorului și la discreția acestuia. Prin decizia amintită Curtea Constituțională a stabilit că numai Parlamentul este în măsură să decidă asupra modalităților, procedurilor și condițiilor în care procedează la luarea unor măsuri, potrivit principiului autonomiei regulamentare, în virtutea căruia el își stabilește modul de organizare și desfășurare a propriilor activități, evident, în condițiile normelor constituționale.

Prin urmare, este conform Constituției și practicii Curții Constituționale faptul că controlul de constituționalitate nu se extinde asupra actelor de aplicare a dispozițiilor regulamentare. Aplicarea Regulamentului este o atribuție a Parlamentului. Orice imixtiune în această activitate din partea unor autorități publice extraparlamentare, inclusiv din partea Curții Constituționale, poate fi calificată ca o încălcare a autonomiei legislativului. În cazul contestării unor acțiuni concrete de aplicare a regulamentului, este constituțională folosirea mijloacelor și procedurilor exclusiv parlamentare.

Pentru motivele arătate și în corespundere cu art. 42 alin. (1), art. 60 lit. c) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E

1. Sistează procesul privind controlul constituționalității art.4 alin. (1) - (4) din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 "Pentru adoptarea Regulamentului

Parlamentului".

2. Prezenta decizie este definitivă, nu se supune nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în " Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 28 septembrie 2000.
Nr. 5.